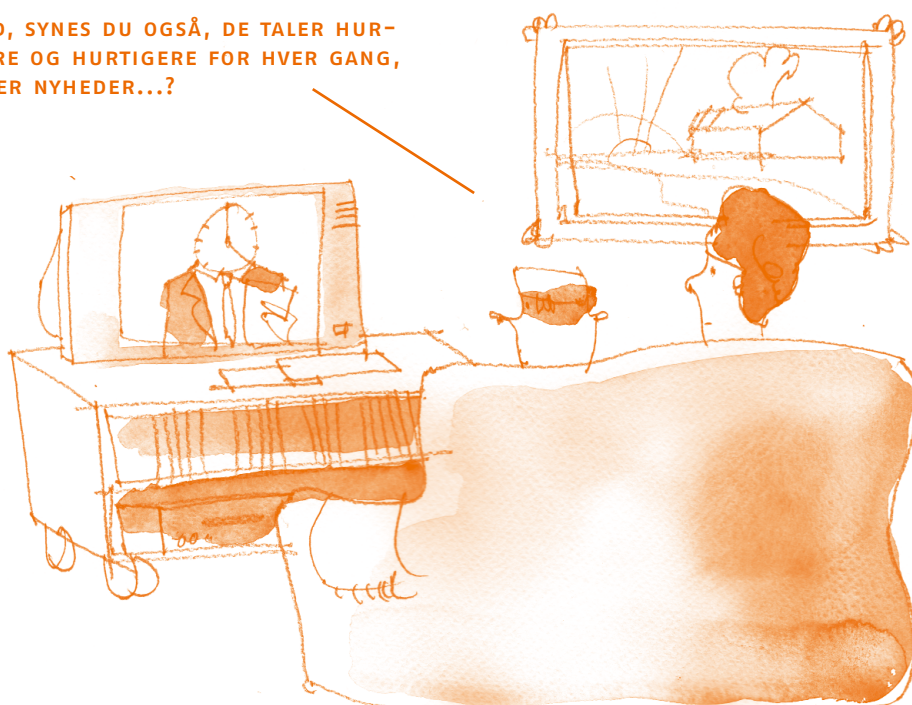

Spidsen: Langsomhed

Med temaet for dette nummer af *Gerontologi* er vi faldet over ordet *langsomhed*. Langsomhed er et klogskabens træk, skriver Torben Brostrøm med adskillige henvisninger til litteraturens verden. Langsomhed er imod tidens strømme med travlhed og "snublesprog". Torben Brostrøm er forfatter, litteraturkritiker og professor i litteratur

KJELD, SYNES DU OGSÅ, DE TALER HURTIGERE OG HURTIGERE FOR HVER GANG, DER ER NYHEDER...?

Søren Kierkegaard lader i *Diapsalmata* sin æstetiker ironisere over den travle mand. Af alle latterlige ting forekommer det ham at være det allerlatterligste at have travlt i verden, at være rask til sin mad, rask til sin gerning. Han ville derfor le af hjertens grund, hvis en flue satte sig på næsen af en sådan forretningsmand, eller hvis Knippelsbro gik op, eller en tagsten faldt ned og slog ham ihjel.

Kynismens irritation er til at tage og føle på med en vis forståelse, selv om man i mange tilfælde må påskønne, at folk er raske på hånden og hurtige til at tage en beslutning og komme videre, sådan at de er heldigere end konen i Kierkegaards eksemplifikation, hvor hun i befi ppelse over, at der er ild løs i huset,

kun redder ildtangen.

Den umotiverede travlhed, den hektiske forhippelse, er imidlertid et nutidigt træk, når vi kommunikerer, og kommunikation er et nøglebegreb i moderne kultur i både almindeligt samvær, arbejde og underholdning. Og alene ordet ånder af hastighed. Uden besvær kan vi hurtigt komme i forbindelse med hinanden, undtagen måske når vi har allermest brug for det, og elektronikken kolliderer. Ellers sætter den i den grad fut i os.

Talesproget på speed

I massemedierne har vi travlt. Radioavisen er hæsblæsende, samtaleindslag foregår ekspres. Nyheder erens betydende med tempo. Tv-interview ekspederes efter beregnet minuttal. Hvad går dit liv ud på, kort! Livlinen hedder

deadline.

Det sætter talesproget på speed. Nogle er hastighedsvirtuoser, mens de fleste taler snublesprog, smider ubetonede stavelser ud og får det til at ligne sms-sprog sat i lyd. Og smitsomt er det, idet man jager hinanden op.

Selv nogenlunde rolige studieværter lader sig lokke med, når de har en hektisk snakker til bords. Når ilden tændes, og iveren brænder, er det måske kun ildtangen, lytteren får reddet ud, hvis man da ikke som den arme Herman von Bremen må indse sin egen kandestøberi-afmagt for at opleve, at det er sort snak, og på gammeldansk udbryde: *Herr Advokat! I taler så forbandet hastig, siig mig det meer tydelig!*

I stedet for at føle mig dum og gammel

giver jeg tiden skylden og med den livets hastighed, som fx unge digter Strunge talte eller i hvert fald skrev om:
Knuser uret med mine tanker – jeg lever kun med livets hastighed.

Og da er man i desperation afskåret fra *de langsomme glæder*, som en anden, lidt ældre digter påkaldte ud fra tanken om et oprindeligt, eksistentielt tempo. Langsomt, langsomt åndede tidens genomsigtige gople sig frem gennem rummet.

Cecil Bødker tror i sit digt på en ny begyndelse. Og hun har følgeskab i denne drøm af digter efter digter, ikke kun troskyldige poeter, også af kritiske prosaister som Milan Kundera med den lille roman *La lenteur, langsomheden*. Den har dog det raffinement, at den ikke siger noget særlig dybsindigt om langsomhed, men til gengæld under en konference på et gammelt slot afslører nogle hurtige intriger – på en langsom måde. Og det er måske finessen, at langsom er man af klogskab, men langsommelig og sendrægtig mest af dovenskab. Knippelsbro kan gerne gå op en stund, bare ikke klappen går ned, så dagens flue ikke undes en chance.

Artiklen blev bragt i Dagbladet
Information 25.2.2010

SE også :
www.michaelkirkegaard.dk/html/body_langsomhed.html

Langsom er man af klogskab, men
langsommelig og sendrægtig mest af
dovenskab. Knippelsbro kan gerne gå
op en stund, bare ikke klappen går ned,
så dagens flue ikke undes en chance